

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând recursul declarat de Valentina Dmitriev, reprezentată de avocatul Petru Melnic

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ruheliei Șargorodscaia împotriva Valentinei Dmitriev cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 prin care a fost respinsă cererea Valentinei Dmitriev de repunere a apelului în termen și restituită Valentinei Dmitriev cererea de apel ca depusă în afara termenului legal

constată:

La 09 aprilie 2004, Ruheli Șargorodscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Dmitriev cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață.

În motivarea acțiunii a invocat că la 16 iunie 1999, dânsa și răposatul soț Spiridon Fotea, fiind ambii pensionari, neavând copii și alte surse decât pensia mică, au încheiat contractul nr. 173 de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață cu Valentina Dimitriev, prin care au transmis în proprietatea ultimei locuința nr. 51 situată în mun. Chișinău, str. A. Saharov, 2, cu condiția întreținerii lor pe viață, inclusiv, de a-i asigura cu hrană, îmbrăcăminte, medicamente și tot ajutorul necesar pe parcursul vieții.

Susține că după decesul soțului, pârâta nu-și îndeplinește condițiile contractuale, dar îndată a perfectat certificatul de proprietar asupra ½ cote ideale, ce aparținea lui Spiridon Fotea.

Remarcă că urmare a neexecutării condițiilor contractuale de către pârâta, a fost nevoită să apeleze la ajutorul unei societăți filantropice, care în decursul a ultimilor 4 ani, de două ori pe săptămână îi acordă ajutorul necesar.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 889-845 Cod civil, art. 85 alin. (4) CPC.

Solicită admiterea acțiunii, rezoluțiunea contractului nr. 173 din 16 iunie 1999 de înstrăinare a ½ contă – parte din bunul imobil cu condiția întreținerii pe viață și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2004 a fost admisă acțiunea integral, reziliat contractul de înstrăinare a ½ cotă-parte din locuința nr. 51, str. A. Saharov, 2, mun. Chișinău, radiat din RBI înscrisul după Valentina Dimitriev a ½ cotă – parte din locuința nr. 51, str. A. Saharov, 2, mun. Chișinău, încasat de la Valentina Dimitriev taxa de stat în mărime de 90 lei.

La 30 octombrie 2014, Valentina Dimitriev, reprezentată de avocatul Ptru Melnic a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate, repunerea în termenul de declarare a apelului și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 a fost respinsă cererea Valentinei Dimitriev de repunere a apelului în termen și restituită Valentinei Dimitriev cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2015 a fost admis recursul declarat de Valentina Dimitriev, casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, cu restituirea pricinii civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 a fost respinsă cererea Valentinei Dimitriev de repunere a apelului în termen și restituită Valentinei Dimitriev cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

La 04 februarie 2016, Valentina Dimitriev, reprezentată de avocatul Petru Melnic a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Sușține că instanța de apel nu a comunicat despre data examinării cauzei avocatului ei Petru Melnic, care a semnat și a depus cererea de apel.

Afirmă că la momentul examinării cauzei, dânsa era plecată peste hotarele RM, iar avocatului ce-i reprezintă interesele nu i s-a comunicat despre locul, ora și data ședinței de judecată.

Consideră că nu a avut acces liber la justiție, fiind astfel încălcate prevederile art. 5 CPC și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Având în vedere prevederile art. 116 alin. (1) CPC, art. 260, 271, 272 alin. (1), 279 alin. (1), Cod civil, menționează că în cererea de apel a indicat argumentele și temeiurile legale de repunere în termen.

Consideră că dreptul ei de a ataca hotărârea primei instanțe cu apel a apărut la 28 noiembrie 2014 când a primit răspunsul de la Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, prin care i s-a comunicat că după decesul intimatei, ei i-a revenit doar ½ cotă-parte din bunul imobil litigios, cealaltă ½ cotă – parte fiind testată, prin testamentul nr. 1710, Larisei Golovina, iar în acțiunile OOS nr. 2 a IP Rîșcani DP Chișinău nu au fost stabilite încălcări a legislației.

Mai notează că nu a avut posibilitate de a contesta hotărârea instanței de fond, deoarece în luna iulie 2014, dânsa a fost internată în spital.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 a fost respinsă cererea Valentinei Dmitriev de repunere a apelului în termen și restituită Valentinei Dmitriev cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

Este cert și faptul că încheierea menționată a fost adoptată în lipsa recurentei Valentina Dmitriev și a reprezentantului acesteia, Petru Melnic, fapt ce se evidențiază din procesul-verbal al ședinței de judecată din 24 septembrie 2015 (f. d. 131).

În același timp se constată că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa avocatului Petru Melnic și a Valentinei Dmitriev la 25 septembrie 2015, fapt certificat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 138).

Tot materialul probator atestă că Valentina Dmitriev a făcut cunoștință cu materialele dosarului la 04 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin recipis anexată la materialele pricinii (f. d. 140, verso).

Cu toate acestea, recursul împotriva încheierii menționate a fost depus numai la 04 februarie 2016, respectiv, în afara termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 425 CPC.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Iar alin. (3) al aceluiași articol prevede că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

La caz, recurenta Valentina Dmitriev nu a solicitat însă repunerea în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termen.

Pe cale de consecință instanța de recurs relevă că Valentina Dmitriev, fiind cea interesată în soluționarea prezentului litigiu, avea obligația de a întreprinde măsurile necesare și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă, ignorat de ultima, ce a generat omiterea termenului la depunerea recursului.

La acest segment, instanța de recurs va remarca și jurisprudența constată a Curții Europene, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră necesar de a respinge recursul declarat de Valentina Dmitriev împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 ca tardiv.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Având în vedere că instanța de recurs nu se pronunță pe fondul recursului depus de Valentina Dmitriev, este inoportun de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Valentina Dmitriev, reprezentată de avocatul Petru Melnic ca tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță